

PODZEMNE VODE V ALUVIALNIH VODONOSNIKIH V MARCU 2007

Groundwater reserves in alluvial aquifers in March 2007

Urša Gale

V marcu je bilo stanje vodnih zalog podzemne v aluvialnih vodonosnikih vode zelo raznoliko. Zaloge podzemnih vod so bile ekstremno nizke v pretežnih delih vodonosnikov Sorškega, Kranjskega in Apaškega polja. Sušno stanje podzemnih vod je prevladovalo v vodonosniku Vipavske doline, v pretežnih delih Dravskega polja ter v delih vodonosnikov Krško Brežiške in Ljubljanske kotline. Na drugi strani so v vodonosnikih spodnje Savinjske doline, v delih vodonosnikov Ljubljanske in Murske kotline ter v delih Brežiškega in Ptujkega polja in doline Kamniške Bistrice marca bile nadpovprečne vodne zaloge.

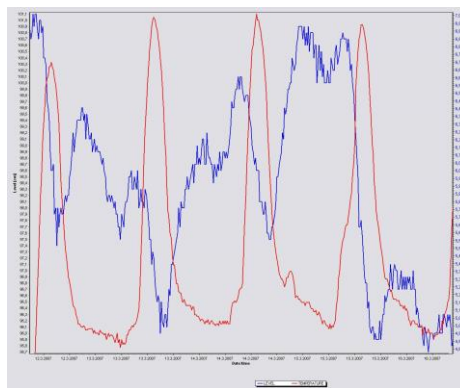
Količine izmerjenih mesečnih padavin so bile na območjih aluvialnih vodonosnikov največje na vzhodu, najmanjše pa na zahodu Slovenije. Na območju vodonosnikov ob Muri in Dravi je padavinski presežek znašal okrog dve tretjini običajnih vrednosti. Najmanj padavin je padlo na območju vodonosnikov Vipavsko Soške doline, kjer so zabeležili padavinski primanjkljaj vrednosti okrog dve tretjini dolgoletnega mesečnega povprečja. Zabeleženi so bili štirje izrazitejši padavinski dogodki, največje količine pa so bile izmerjene 18. v mesecu.

V večini aluvialnih vodonosnikov so se zaloge podzemnih vod zaradi presežka mesečnih padavin povečale. Največji relativni dvigi so bili zabeleženi v globokih vodonosnikih Kranjskega in Sorškega polja, vendar se zaloge kljub temu še niso dvignile nad običajno raven. Podzemna voda se je na postaji v Cerkljah na Kranjskem polju dvignila za 150 centimetrov. Največji absolutni dvigi so bili marca izmerjeni v vodonosnikih ob Muri, kjer je padlo tudi največ padavin. V Plitvici na Apaškem polju so izmerili 33%, v Melincih na Prekmurskem polju pa 26% dviga maksimalne amplitude postaje. Upadi podzemne vode so bili marca zabeleženi predvsem v vodonosnikih Vipavsko Soške doline. Največji relativni upad so z 28% maksimalne amplitude na postaji, zabeležili v Vipavskem Križu v Vipavski dolini, največji absolutni upad 44 centimetrov pa je bil zabeležen na postaji v Šempetru na Mirensko Vrtojbenkem polju.

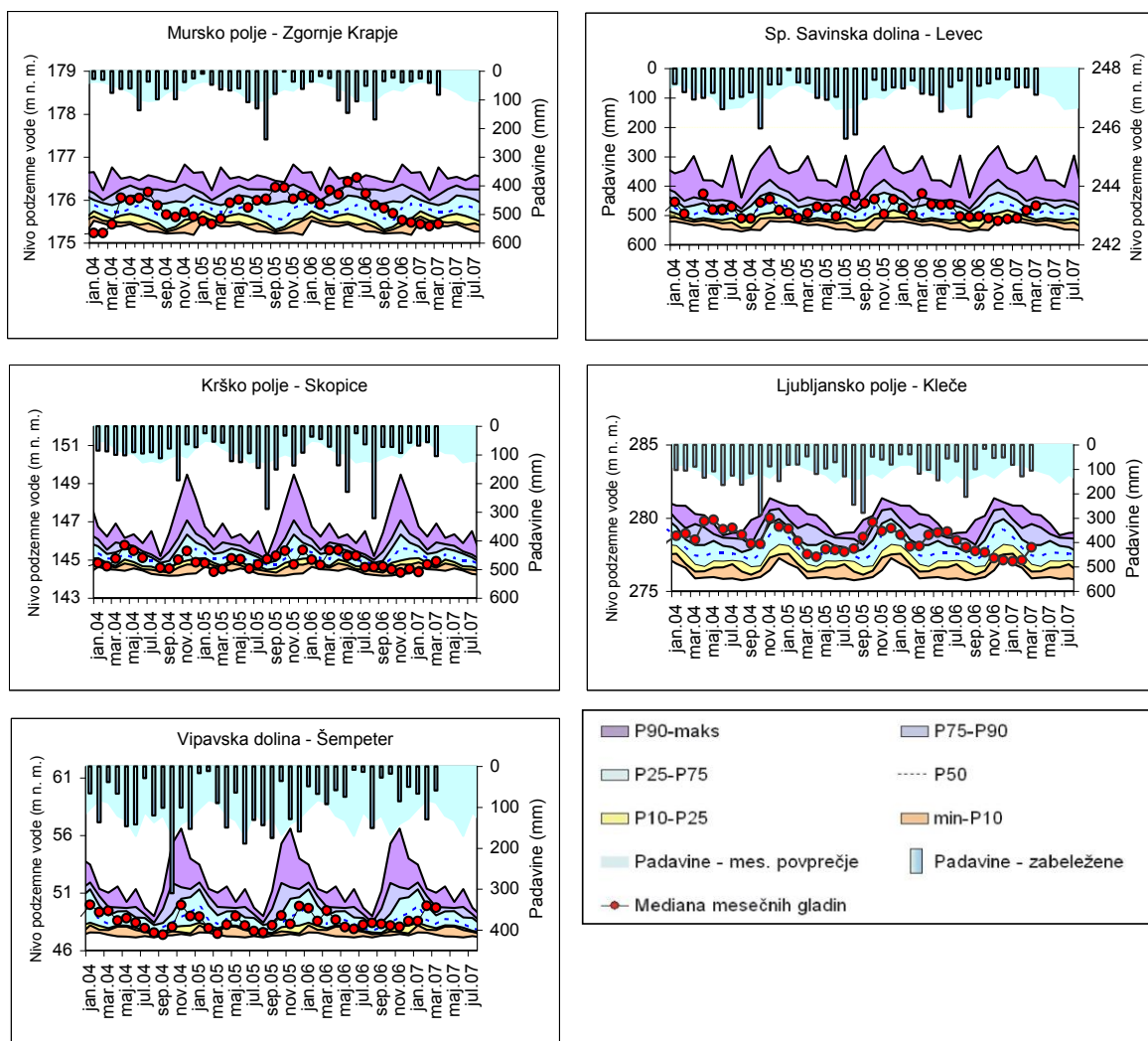
V marcu se je sneg v visokogorju ponekod že pričel taliti. Na izviru Završnice z napajalnim zaledjem v visokogorju Karavank se je to odražalo v nihanju temperature vode in vodostaja na izviru. V času povečane dnevne temperature ozračja so bile zaradi dotoka hladne snežnice zabeležene nizke temperature vode in povišan vodostaj v strugi, ponoči pa sta se zaradi prekinitve taljenja snega in dotoka snežnice temperatura izvirske vode nekoliko povišala, vodostaj v strugi pa znižal (sliki 1 in 2).

Slika 1. Povirje Završnice (Foto: M. Burger)
Figure 1. Završnica spring area
(Photo: M. Burger)

Slika 2. Nihanje temperature (rdeče) in vodostaja (modro) na izviru Završnice
Figure 2. Temperature (red) and water level (blue) oscillation in Završnica spring

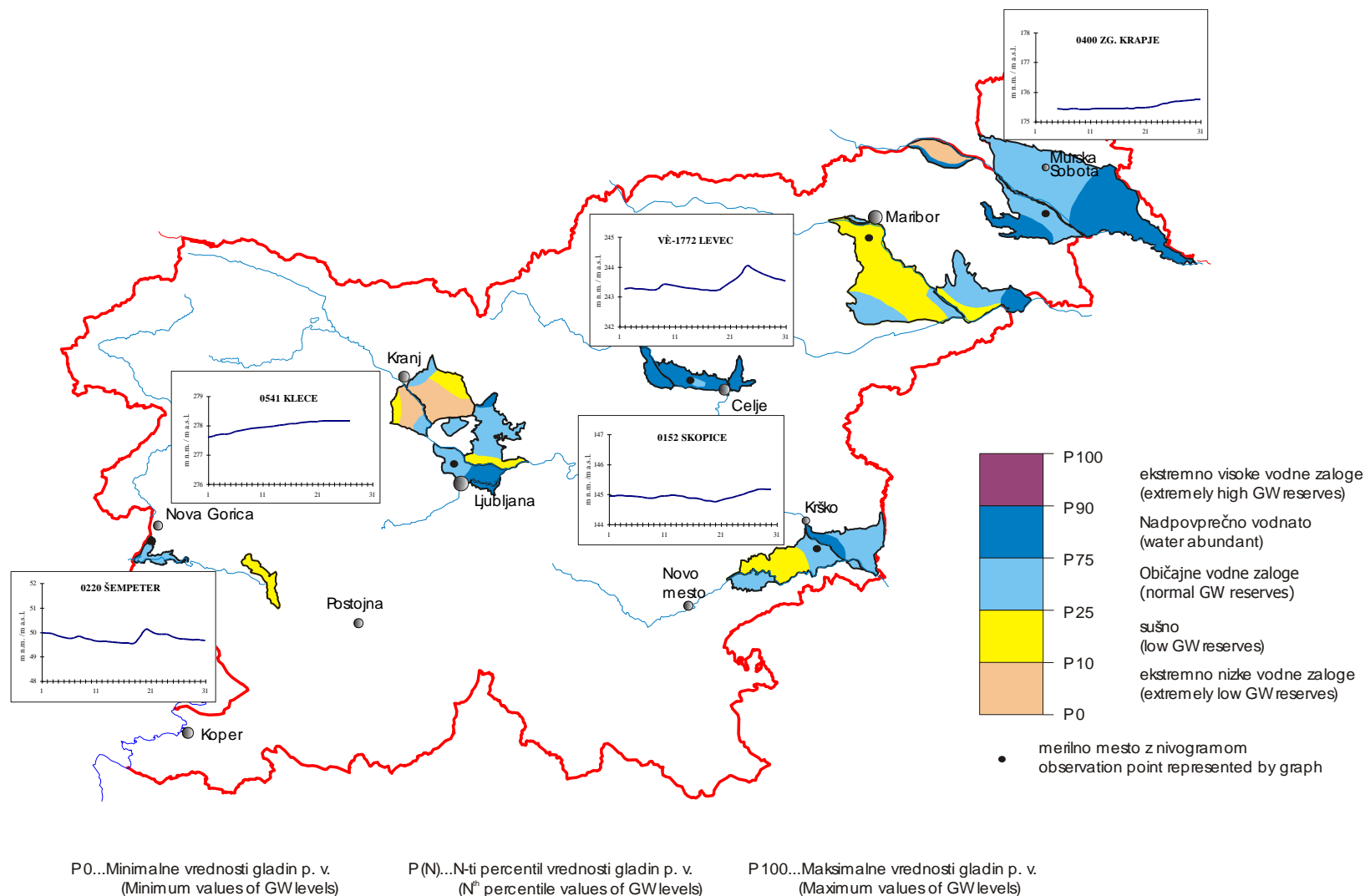
Slika 3. Mediana mesečnih gladin podzemnih voda (m.n.v.) v letih 2004, 2005, 2006 in 2007 – rdeči krogi, v primerjavi z značilnimi percentilnimi vrednostmi gladin primerjalnega obdobja 1990-2001
 Figure 3. Monthly medians of groundwater level (m a.s.l.) in years 2004, 2005, 2006 and 2007 – red circles, in relation to percentile values for the comparative period 1990-2001.

V primerjavi zalog podzemnih vod z istim mesecem pred enim letom je bilo letos vodno stanje manj ugodno. V marcu 2006 so v vseh vodonosnikih z izjemo vodonosnikov Vipavsko Soške doline prevladovali nadpovprečni nivoji podzemne vode. Ekstremno visoke vodne zaloge so bile tedaj zabeležene v dolini Bolske, v pretežnih delih vodonosnikov Krško Brežiške kotline ter v delih vodonosnikov ob Dravi in Muri.

Zaradi nadpovprečnih padavin se je podzemna voda v večini aluvialnih vodonosnikov dvignila, kar je vodilo k povečanju vodnih zalog. Izjemo so predstavljali vodonosniki Vipavsko Soške doline, kjer so se zaradi padavinskega primanjkljaja v marcu zaloge podzemnih vod zmanjšale.

SUMMARY

Groundwater levels were increasing in most parts of alluvial aquifers due to abundant amount of monthly precipitation. The exception was Vipava Soča valley aquifer, where groundwater levels were decreasing due the lack of precipitation.

Slika 4. Stanje vodnih zalog in nihanje gladin podzemne vode v mesecu marcu 2007 v največjih slovenskih aluvialnih vodonosnikih (obdelali: U. Gale, V. Savič)
 Figure 4. Groundwater reserves and groundwater level oscillations in important alluvial aquifers of Slovenia in March 2007 (U. Gale, V. Savič)